

відображаючи при цьому загально визнані уявлення про ідеальні моделі державно-політичного устрою і поведінкові норми етично-прийнятних способів здійснення політичної діяльності суб'єктів [3, с. 23]. Це свідчить про формування певного політико-культурного простору реалізації модернізаційних перетворень в конкретних часових рамках. Він відображає свого роду ідеальні моделі політичної модернізації, які ґрунтуються на базових культурно-національних цінностях та задають напрям політико-технологічної діяльності, насамперед, еліти, направленої на оптимізацію досягнення модернізаційних цілей та завдань.

Наступним етапом модернізації політичної системи можна вважати вибір ефективної альтернативи та прийняттям свідомого рішення щодо перспективних векторів реформаторської діяльності. В цьому контексті саме на еліту покладається відповідальність за визначення конкретних політичних технологій оптимізації процесів модернізації. Вони мають відповідати базовим політико-культурним цінностям та бути спрямованими на вирішення актуальних суспільних запитів. Виходячи з цього, на політичну еліту покладається функція оновлення технологій у відповідності до традиційних моделей управління, провідних тенденцій культурно-інформаційного розвитку. На етапі адаптації до модернізаційних перетворень формується ідея «загального блага», яка підтримується політично активними суб'єктами, сприяючи актуалізації суспільних цінностей, інтересів, потреб, визначенню критеріїв оцінювання здійсненої діяльності та реагуванню на існуючі виклики для політичної системи.

Отже, політична культура може розглядатися як провідний фактор впливу на процеси модернізації політичної системи. Вона сприяє формуванню своєрідного політико-культурного простору, в рамках якого відбувається реалізація модернізаційних перетворень у відповідності з домінуючими в суспільстві політичними ідеалами та цінностями, що обумовлюють також вибір політико-технологічного інструментарію практичної діяльності політичного суб'єкта.

Список використаних джерел

1. Абрамов А. В. Современная концепция модернизации: работа над прежними ошибками / А. В. Абрамов // Электронный журнал «Вестник Московского государственного областного университета». – 2012. – №4. – С.112–127 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.evestnik-mgou.ru/Articles/Doc/240>
2. Головатий М. Мистецтво політичної діяльності / М. Головатий. – К.: МАУП, 2002. – 176 с.
3. Денисов В. Политическая культура. Теория и практика / В. Денисов // Философия и общество. – 2006. – №1. – С.19–30.
4. Лукин В. Н., Бунаков М. Ю. Конструктивистская модель политического анализа современного фундаментализма С. Эйзенштадта / В. Н. Лукин, М. Ю. Бунаков [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://credonew.ru/content/view/590/58/>
5. Побережников И. В. Модернизация: теоретико-методологические подходы / И. В. Побережников // Экономическая история. Обзорение. Вып.8. [Под ред. Л. И. Бородкина]. – М.: Центр экономической истории, 2002. – С.146–168.
6. Растов Д. Переходы к демократии: попытка динамической модели / Д. Растов // Полис. – 1996. – №5. – С.5–15.
7. Турен А. Возвращение человека действующего. Очерк социологии / А. Турен. – М.: Научный мир, 1998. – 204 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://socioline.ru/files/5/39/alain_touraine.pdf
8. Турен А. Процесс демократизации в восточно-европейских странах / А. Турен // Мировая экономика и международные отношения. – 1991. – №11. – С.79–86.

References

1. Abramov A. V. Sovremennaja koncepcija modernizacii: rabota nad prezhnimi oshibkami / A. V. Abramov // Elektronnyj zhurnal «Vestnik Moskovskogo gosudarstvennogo oblastnogo universiteta». – 2012. – №4. – С.112–127 [Elektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: <http://www.evestnik-mgou.ru/Articles/Doc/240>
2. Golovatyj M. Mystectvo politychnoi' dijal'nosti / M. Golovatyj. – K.: MAUP, 2002. – 176 s.
3. Denisov V. Politicheskaja kul'tura. Teorija i praktika / V. Denisov // Filosofija i obshhestvo. – 2006. – №1. – С.19–30.
4. Lukin V. N., Bunakov M. Ju. Konstruktivistskaja model' politicheskogo analiza sovremennoego fundamentalizma S. Ejzenshtadta / V. N. Lukin, M. Ju. Bunakov [Elektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: <http://credonew.ru/content/view/590/58/>
5. Poberezhnikov I. V. Modernizacija: teoretiko-metodologicheskie podhody / I. V. Poberezhnikov // Ekonomicheskaja istorija. Obzrenie. Vyp.8. [Pod red. L. I. Borodkina]. – M.: Centr ekonomicheskoi istorii, 2002. – С.146–168.
6. Rastou D. Perehody k demokratii: popytko dinamiceskogo modeli / D. Rastou // Polis. – 1996. – №5. – С.5–15.
7. Turen A. Vozvrashhenie cheloveka dejstvujushhego. Oчерk sociologii / A. Turen. – M.: Nauchnyj mir, 1998. – 204 s. [Elektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: http://socioline.ru/files/5/39/alain_touraine.pdf
8. Turen A. Process demokratizacii v vostochno-evropejskih stranah / A. Turen // Mirovaja ekonomika i mezhdunarodnye otnoshenija. – 1991. – №11. – С.79–86.

Khorishko L. S., PhD in political science, associate professor, Zaporizhzhya national university (Ukraine, Zaporizhzhya), lkhorishko@rambler.ru

Political and cultural aspects of political modernization

The main purpose of this study is an analysis of the political and cultural aspects of modernization to specify the role of political culture, the ratio of traditional and new values in modernization activities. The processes of political modernization cover all areas of human activity because they provide practical implementation and adoption of socio-economic, political and cultural changes. The modernization of political activity is always implemented within a specific political culture, in which the relevant patterns of political behavior are used.

The political culture is a leading factor of influence on the processes of modernization of political system. It contributes to the formation of a kind of politico-cultural space, in which the realization of modernization transformations occurs in accordance with political ideals and values dominating in the society, which determine the choice of political and technological tools of practical activity of the political entity.

Keywords: political culture, political modernization, political elite.

Хоришко Л. С., кандидат политических наук, доцент, Запорожский национальный университет (Украина, Запорожье), lkhorishko@rambler.ru

Политико-культурный аспект политической модернизации

Основная цель данного исследования – анализ политико-культурного аспекта модернизации для конкретизации роли политической культуры, а так же соотношения традиционных и новых ценностей в осуществлении модернизационной деятельности. Процессы политической модернизации охватывают все сферы человеческой жизнедеятельности, поскольку предусматривают практическую реализацию и усвоение социально-экономических и политико-культурных изменений. Осуществление модернизационной политической деятельности всегда происходит в пределах конкретной политической культуры, в рамках которой применяются соответствующие модели политического поведения.

Политическая культура выступает ведущим фактором воздействия на процессы модернизации политической системы. Она способствует формированию своеобразного политико-культурного пространства, в рамках которого происходит реализация модернизационных преобразований в соответствии с доминирующими в обществе политическими идеалами и ценностями, которые влияют на выбор политико-технологического инструментария практической деятельности политического субъекта.

Ключевые слова: политическая культура, политическая модернизация, политическая элита.

***

УДК 327.8

Чарських І. Ю.,
кандидат історичних наук, доцент кафедри
міжнародних відносин і зовнішньої політики,
Донецький національний університет
(Україна, Вінниця), i.charskykh@donnu.edu.ua

Короваєв О. С.,
випускник кафедри міжнародних відносин
і зовнішньої політики, Донецький національний
університет (Україна, Вінниця),
korovaiev.o@donnu.edu.ua

ОНЛАЙН ІНФОТЕЙНМЕНТ У МІЖНАРОДНИХ НОВИНАХ МЕДІАКОРПОРАЦІЙ

Автори звертають увагу на низький ступінь вивченості феномену онлайн інфотейнменту. Наводяться особливості онлайн інфотейнменту та виробляються критерії для аналізу Інтернет-ЗМІ на наявність та якість інфотеймізації. На основі результатів дослідження медіакомпаній України, Росії, США та Великої Британії аналізується взаємозв'язок онлайн інфотейнменту та політичної залученості суспільства. Базуючись на отриманих результатах, автори роблять висновок щодо наявності зв'язку онлайн інфотейнменту у новинах з міжнародних відносин та політизованістю суспільства, а саме про те, що онлайн інфотейнмент є відповіддю медіакомпаній на низький інтерес суспільства до політичних новин.

Ключові слова: онлайн інфотейнмент, політизованість, Інтернет, міжнародні відносини, новини, журналістика.

Важко переоцінити вплив Інтернету на суспільство у наш час, але деякі засоби та особливості цього впливу залишаються практично поза увагою вчених. Одним з таких засобів є онлайн інфотейнмент, під яким маємо на увазі розважальність при висвітленні новин у Мережі. Офлайн інфотейнмент (переважним чином – телевізійний) не є чимось новим для дослідників [див., наприклад: 2; 10; 17]. В останні роки почали з'являтися і нечисленні роботи, які торкаються проблематики онлайн інфотейнменту, наприклад робота Ш. Сшіті, та М. Ішіка [6], де викладено цікаву думку щодо використання гумору як одного з засобів інфотеймізації. Згадки також заслуговують такі автори як П. Смайєрс та Д. Бріджес [16], Є. Врага та К. Джонсон [5]. Багато авторів наблизилися до онлайн інфотейнменту впритул, але ця тема так і не потрапила безпосередньо в їх поле зору, тож, є всі підстави вважати тему новою.

Кембриджський словник дає таку дефініцію інфотейнменту на телебаченні: «Подача новин та фактів в розважальний та гумористичний спосіб, а не надання реальної інформації» [9]. Існує і більш практичне визначення класичного інфотейнменту. «Поняття «infotainment» має на увазі привнесення яскравості в програму, яка представляє події дня або тижня, її орієнтацію на видовищність. Людину, що включила телевізор, слід утримати біля екрану; їй не повинно бути нудно, тому «цікавість» стає основним критерієм новин та аналітики». В іншому випадку людина «... піде в Інтернет, який, в принципі, потрібно визнати, цікавіше середньостатистичного... телебачення» [7]. І тут вже відчувається тематична близькість до онлайн інфотейнменту. Битва за глядачів між телебаченням і Інтернетом викликала обмін засобами впливу на глядачів. Існує погляд на інфотейнмент від сайту TechTarget.com: «Серйозні публікації на сайтах... містять обмежену кількість інфотейнменту у вигляді опитувань користувачів, вікторин та конкурсів» [14]. Але якщо поглянути на сучасне телебачення, то можна побачити, що багато програм використовують ті ж самі методи.

Загалом можемо констатувати, що онлайн інфотейнмент споріднений з офлайн інфотейнментом як походженням, так і методами, хоча і має суттєві відмінності.

До особливостей онлайн простору. відносять: інтерактивність, швидкість обміну та обробки інформації, можливість створення контент-проектів, шлях з офлайну в онлайн, орієнтованість на молодь, мультимедійність, конвергентний контент [2, с. 66] тощо. Ці складові дозволяють зробити умовний поділ можливостей інфотеймізації в онлайн просторі:

– Додаткові ілюстративні матеріали, наприклад фото та відео;

– Соціальна взаємодія, тобто використання соціальних мереж, можливостей обговорення статей, фотоілюстрацій, відеосюжетів тощо;

– Інфотеймізація змісту текстового матеріалу через його насичення художніми образами, жаргоном, анекдотами, спеціальними лексичними засобами.

Багато дослідників розглядають інфотейнмент не просто як явище подібне до своєрідної реклами, але як доволі неоднозначну, можливо й небезпечну тенденцію, що змінює саме ставлення суспільства до інформації. Серед таких дослідників одні вважають що інфотейнмент призводить до формування нової аудиторії: деполітизованої, зацікавленої не в новинах, а в подіях–шоу. Більш того, створюється суспільство, яке не просто байдуже до новин, а розчароване в самій ідеї політичного процесу. Інші дослідники стверджують, що інфотейнмент це лише спроба медіа компаній повернути увагу деполітизованого суспільства до нагальних проблем [див. докладніше 6, с. 259; 265–267]. Деякі, нечисленні, дослідники [6, с. 259] мають думку, що інфотейнмент призводить до позитивного ефекту на демократичне суспільство, бо дозволяє зацікавити політичними подіями тих, хто раніше не цікавився ними. Іноді вплив інфотейнменту на соціум розглядають з іншого боку, – як засіб не просто заохочення до контенту, а як прийом пропаганди, нав'язування певної думки. Тобто, єдиної думки серед дослідників стосовно впливу інфотейнменту на суспільство на існує.

На наш погляд, досліджуючи онлайн інфотейнмент, варто сформулювати два припущення:

а) онлайн медіа вимушені використовувати інфотейнмент переважним чином для того, щоб привернути увагу деполітизованого суспільства до новин;

б) онлайн медіа використовують інфотейнмент в першу чергу для збільшення контингенту своїх користувачів.

Треба зауважити, що в даному випадку розглянуто саме ставлення до інфотейнменту суспільства в цілому, а не окремих користувачів.

Для того, щоб встановити, яке з припущень є вірним, треба розробити механізм цієї перевірки. Візьмемо для перевірки припущення «а». Перевіряється це припущення доволі просто: треба вибрати декілька суспільств з різним рівнем політизованості, проаналізувати провідні новинні ресурси цих суспільств на наявність та якість інфотеймізації та порівняти отримані результати. Якщо припущення «а» вірне, то рівень інфотеймізації новинних ресурсів малополітизованих суспільств буде вищим, ніж у політизованих суспільствах. Якщо припущення невірне, рівень інфотеймізації новинних ресурсів буде однаковим у всіх суспільствах, чи буде більшим у політизованому суспільстві.

При цьому важливо обирати суспільства з приблизно однаковим розвитком ІТ та з високим рівнем проникнення Інтернету, тобто відносно рівні у технічних засобах інфотеймізації та донесення інформації до користувачів. Для того, щоб не помилитися з вибором потрібних країн, для початку треба визначитись з тим, яке суспільство (країну) можна вважати деполітизованим а яке політизованим, або, інакше кажучи, треба вирізнити залученість суспільства в політичні новини.

Вчені вирізняють різні ступені політичної залученості суспільства. Політичну залученість формує знання про політичний процес у поєднанні із зацікавленістю розібратися в політичних подіях і очевидною результативністю роботи органів державної і муніципальної влади. Залежно від ступеня залученості в політичний процес зазвичай виділяють три рівня політичної залученості: 1) базовий; 2) помірний; 3) просунутий (поглиблений) [15]. Хоча в цілому така класифікація здається вірною, у контексті нашого завдання вона має сумнівну корисність, так як не визначає єдиної міри залученості суспільства в політичне життя, а лише ділить цю залученість на певні рівні. Важливо також відмітити різницю, що має велике значення у випадку міжнародних відносин, а саме: хоча звернення до депутатів, чи участь в громадських ініціативах зазвичай вважаються політичною залученістю, але це не означає що людина якимось зацікавлена в новинах про «велику політику». Також зазначимо, що автори праці *Political participation and quality of life* стверджують: багато дослідників зводять різні рівні участі в політичному житті до одного показника [4, с. 14], і такий підхід не є переконливим.

Звісно, можна виміряти політичну участь населення країни за тим, який процент населення приймав участь у попередніх виборах, і все ж, на наш погляд, цей показник буде доволі сумнівним, адже сам факт участі у виборах не означає, що в житті людини політика дійсно має значне місце. Неможна не враховувати і той факт, що в деяких країнах відбуваються примусові вибори, а в інших невдоволення населення набуває форму абсентеїзму.

Оптимальне вирішення цього питання ми бачимо у застосуванні двох параметрів виміру політизованості суспільства. По–перше, треба зважати на опитування населення стосовно його зацікавленості в політичних новинах та політиці. По–друге, врахувати рівень життя в суспільстві, адже низький рівень життя провокує певну політичну нестабільність, бажання до кращого, і тим самим створює умови для зацікавлення населення політикою.

За другим фактором було обрано 4 країни, які можна вважати доволі просунутими у використанні Інтернету. Дві з них, США та Великобританія, мають доволі стабільну політичну та економічну ситуацію, високий рівень життя населення. Дві ж інші країни, – Росія та Україна, – мають певну політичну та економічну нестабільність, а також невисокий рівень життя населення в порівнянні з двома попередніми країнами.

Для першого фактору треба взяти результати соціальних опитувань, та порівняти їх сумісність с другим фактором. Для кожної окремої країни були використані соціальні опитування таких організацій: Росія – Левада центр [8], Великобританія – Hansard Society [3], Україна – Центр Разумкова [11], США – Pew Research Center [1]. Результати цих опитувань такі: в Росії цікавляться політикою 29% населення, у Великобританії таких людей 50%, в Україні 55%, у США 40%. Як можна побачити,

відрив між Україною та Росією більший ніж між США та Україною. Тим не менш, такий розподіл тільки додає дослідженню точності, адже тепер замість 2–х типів країн (бідна–політизована, багата–не політизована) можемо дослідити 4 (бідна політизована, багата політизована, бідна не політизована, багата не політизована). Таким чином, певна різниця між рівнем життя різних суспільств та регіональні особливості дещо компенсуються.

Для подальшого дослідження потрібно виробити критерії інфотеймізації. На наш погляд, в даному конкретному випадку доречно буде використовувати деякі з основних параметрів логіко–семантичних відносин в гіпермедіа, що їх пропонують П. Смаджерс та Д. Бріджерс: 1) ясність, 2) об'єм, 3) взаємозалежність та направленість, 4) рекурсія, 5) орієнтація, 6) тип [16, с. 324], а саме – перший і другий, як засоби, що допомагають інфотеймізувати ресурс, і додати до них а) використання соціальних мереж: б) гумор та сарказм; в) зосередженість на персоналіях; г) насиченість засобами мультимедіа та фотоматеріалами. Згідно з переліченими критеріями й аналізувалися сайти, і кожен з них отримував свою оцінку за відповідною шкалою з кожного критерія. Проведено аналіз двадцяти провідних новинних сайтів на наявність та якість інфотеймізації новин з міжнародних відносин, і було отримано такі результати (разом по країнах): Великобританія – 39 балів; США – 40; Україна – 40; Росія – 54. По групах країн: країни з політично зацікавленим населенням (Великобританія та Україна): 79 балів; країни з політично незацікавленим населенням (Росія та США): 94 бали.

На підставі вищевикладеного можна було б зробити висновок, що інфотейнмент – це відповідь медіакомпаній на вгасання інтересу до політики з боку суспільства, і саме деполітизація суспільства призводить до виникнення інфотейнменту. Але, на нашу думку, не все так однозначно.

Кількість балів, що була набрана російськими ресурсами доволі сильно виокремлюється серед ресурсів інших країн, але саме ця перевага дає змогу судити о природі інфотейнменту.

Цікавим є й той факт, що три з п'яти сайтів найпопулярніших новинних сайтів, що були розглянуті у роботі, прямо контролюються та фінансуються владою Російської Федерації. До таких сайтів належать РІА [13], Вести.Ru [12], ТАСС [18]. Було б логічно припустити, що висока інфотеймізація пов'язана саме з цим моментом, але у той же час потрібно пам'ятати про те, що Росія з чотирьох розглянутих країн має найменший показник зацікавленості населення політикою, і вже з огляду на це висока різниця між ЗМІ РФ та ЗМІ інших трьох країн стає більш зрозумілою. Звісно, важко дати однозначну відповідь на те, що спричинило такий вражаючий відрив Росії від інших країн, це може зробити лише більш детальне дослідження саме цього феномену, але припущення про те, що висока інфотеймізація російських сайтів спричинена низькою політичною зацікавленістю населення та фінансування з боку держави бачиться нам найбільш оптимальною. Ґрунтуючись на цьому припущенні та отриманих результатах по інших країнах, треба констатувати, що причина інфотейнменту це саме низька зацікавленість суспільства політикою, а не банальне бажання медіа–компаній до накопичення капіталу (користувачів). Окрім цього, на основі результатів аналізу сайтів інших країн, можна зробити висновок і про те, що інфотейнмент використовується на більш–менш одному рівні серед інформаційно розвинутих країн.

Список використаних джерел

- Beyond Red vs. Blue: The Political Typology [Електронний ресурс] // Pew Research Center. – 2014. – Режим доступу: <http://www.people-press.org/2014/06/26/section-10-political-participation-interest-and-knowledge/>.
- Алексеева А. О. Интернет–СМИ: теория и практика: учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений ; под ред. М. М. Луккиной / А. О. Алексеева, О. Л. Вартанова. – Москва: Аспект Пресс, 2010. – 347 с.
- Audit of Political Engagement 11 – Hersham: Impress Print Services, 2014. – (Hansard Society). – (The 2014 Report; вып.11).
- Weitz–Shapiro R. Political Participation and Quality of Life / R. Weitz–Shapiro, M. Winters. – New York: Columbia University, 2008. – 52 p. – (Columbia University).
- Vraga E. Filmed in Front of a Live Studio Audience: Laughter and Aggression in Political Entertainment Programming / E. Vraga, C. Johnson. // Journal of Broadcasting & Electronic Media. – 2014. – №58. – P.131–150.
- Esitti S. SATIRIC INFOTAINMENT AS A NEW TYPE OF CRITICAL JOURNALISM: IN THE CASE OF TURKISH WEBSITE ZAYTUNG / S. Esitti, M. Isik // International Symposium Communication in the Millennium. – 2014. – P.258–273.
- Зверева В. «INFOTAINMENT» на российском телевидении [Електронний ресурс] / В. Зверева. – 2005. – Режим доступу: <http://cultura.narod.ru/INFO.htm>.
- Интерес к политике. Опрос [Електронний ресурс] // Левада–Центр. – 2013. – Режим доступу: <http://www.levada.ru/16-12-2013/interes-k-politike>.
- Кембриджський словник. Інфотеймент [Електронний ресурс] // Кембриджський словник. – Режим доступу: <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/british/infotainment>.
- Morell N. Are Television News Programs Becoming Nothing More Than Infotainment? [Електронний ресурс] / Morell Nicole. – 2007. – Режим доступу: <http://digitalcommons.uri.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1053&context=srhonorsprog>.
- Національна безпека і оборона // Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. – 2014. – №1–2 (144–145). – С.1–96.
- Про компанію ВГТРК [Електронний ресурс] / <http://vgtrk.com/#page/221>
- Путін В. «Указ о мерах по повышению эффективности деятельности государственных СМИ» [Електронний ресурс] / <http://www.kremlin.ru/events/president/news/19805>
- Rouse M. What is infotainment [Електронний ресурс] / Margaret Rouse // WhatIs.com. – 2010. – Режим доступу: <http://whatis.techtarget.com/definition/infotainment>.
- Рябухина Ю. Н. Политическая вовлеченность как ключевой фактор влияния на участие молодежи в политической сфере / Юлия Николаевна Рябухина // Теория и практика общественного развития. – 2012. – №1.
- Smeyers P. International Handbook of Interpretation in Educational Research / P. Smeyers, D. Bridges. – Dordrecht: Springer, 2015. – 1662 p.
- Stockwell S. Reconsidering the Fourth Estate: The functions of infotainment / Stephen Stockwell // University of Adelaide. – 2004. – P.1–19.
- Уряд Росії Федеральное государственное унитарное предприятие «Информационное телеграфное агентство России (ИТАР–ТАСС)» <http://government.ru/department/202/>

References

- Beyond Red vs. Blue: The Political Typology [Elektronnyj resurs] // Pew Research Center. – 2014. – Rezhym dostupu: <http://www.people-press.org/2014/06/26/section-10-political-participation-interest-and-knowledge/>.
- Alekseeva A. O. Ynternet–SMY: teoriya y praktyka: ucheb. posobyje dlja studentov vissh. ucheb. zavedenij ; pod red. M. M. Lukynoj / A. O. Alekseeva, O. L. Vartanova. – Moskva: Aspekt Press, 2010. – 347 s.
- Audit of Political Engagement 11 – Hersham: Impress Print Services, 2014. – (Hansard Society). – (The 2014 Report; vyp.11).
- Weitz–Shapiro R. Political Participation and Quality of Life / R. Weitz–Shapiro, M. Winters. – New York: Columbia University, 2008. – 52 p. – (Columbia University).
- Vraga E. Filmed in Front of a Live Studio Audience: Laughter and Aggression in Political Entertainment Programming / E. Vraga,

C. Johnson. // Journal of Broadcasting & Electronic Media. – 2014. – №58. – P.131–150.

6. Esitti S. SATIRIC INFOTAINMENT AS A NEW TYPE OF CRITICAL JOURNALISM: IN THE CASE OF TURKISH WEBSITE ZAYTUNG / S. Esitti, M. Isik // International Symposium Communication in the Millennium. – 2014. – P.258–273.

7. Zverjeva V. «INFOTAINMENT» na rossijskom televidenij [Elektronnyj resurs] / V. Zverjeva. – 2005. – Rezhym dostupu: <http://cultura.narod.ru/INFO.htm>.

8. Ynteres k polityke. Opros [Elektronnyj resurs] // Levada–Centr. – 2013. – Rezhym dostupu: <http://www.levada.ru/16-12-2013/interes-k-politike>.

9. Kembridzhs'kyj slovnyk. Infotejntment [Elektronnyj resurs] // Kembridzhs'kyj slovnyk. – Rezhym dostupu: <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/british/infotainment>.

10. Morell N. Are Television News Programs Becoming Nothing More Than Infotainment? [Elektronnyj resurs] / Morell Nicole. – 2007. – Rezhym dostupu: <http://digitalcommons.uri.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1053&context=srhonorsprog>.

11. Nacional'na bezpeka i oborona // Ukrainjskyj centr ekonomichnyh i politychnyh doslidzhen' imeni Oleksandra Razumkova. – 2014. – №1–2 (144–145). – S.1–96.

12. Pro kompaniju VGTRK [Elektronnyj resurs] / <http://vgtrk.com/#page/221>

13. Putin V. «Ukaz o merah po povisheniju effektivnosti dejatel'nosti gosudarstvennih SMY» / <http://www.kremlin.ru/events/president/news/19805>

14. Rouse M. What is infotainment [Elektronnyj resurs] / Margaret Rouse // WhatIs.com. – 2010. – Rezhym dostupu: <http://whatis.techtarget.com/definition/infotainment>.

15. Riabukhyna Iu. N. Polytycheskaia вовлеченность как ключевой фактор vliyaniya na uchastye molodezhy v polytycheskoj sfere / Yulyia Nykolaevna Riabukhyna // Teoriya y praktyka obshchestvennoho razvitiya. – 2012. – №1.

16. Smeyers P. International Handbook of Interpretation in Educational Research / P. Smeyers, D. Bridges. – Dordrecht: Springer, 2015. – 1662 p.

17. Stockwell S. Reconsidering the Fourth Estate: The functions of infotainment / Stephen Stockwell // University of Adelaide. – 2004. – P.1–19.

18. Uriad Rosii Federalnoe hosudarstvennoe unytarnoe predpriyatye «Ynformatsyonnoe telehrafnoe ahentstvo Rossyy (YTAR–TASS)» <http://government.ru/department/202/>

Charskykh I. Y., PhD. in History, Associate Professor at the Department of International Relations and Foreign Policy of Donetsk National University (Ukraine, Vinnytsia), i.charskykh@donnu.edu.ua

Korovaiev O. S., graduate at the Department of International Relations and Foreign Policy of Donetsk National University (Ukraine, Vinnytsia), korovaiev.o@donnu.edu.ua

Online infotainment in the international news media corporations

The authors draw attention to the lack of study online infotainment phenomenon. Further they provide key features of online infotainment and develop criteria for analyzing appearance and quality of infotainment in online media. On the basis of careful study of online media from Ukraine, Russia, USA and Great Britain the interrelation of online infotainment and political engagement was analyzed. Based on the obtained results, the authors come to idea about availability of connection between online infotainment in the news devoted to international relations and politicization of society. They also came to conclusion that online infotainment is a response of media companies to the low public interest in political news.

Keywords: online infotainment, politicization, Internet, international relations, news, journalism.

Чарських І. Ю., кандидат історических наук, доцент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики, Донецький національний університет (Україна, Вінниця), i.charskykh@donnu.edu.ua

Короваєв О. С., випускник кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики, Донецький національний університет (Україна, Вінниця), korovaiev.o@donnu.edu.ua

Онлайн инфотеймент в міжнародних новостях медіакорпорацій

Автори звертають увагу на низьку ступінь вивченості феномена онлайн инфотеймента. Приводяться особливості онлайн инфотеймента і вивчаються критерії для аналізу медіакорпорацій на наявність і якість

инфотеймизации. На основе результатов исследования Интернет–СМИ Украины, России, США и Великобритании анализируется взаимосвязь онлайн инфотеймента и политической вовлеченности общества. Основываясь на полученных результатах, авторы приходят к мысли о наличии связи онлайн инфотеймента в новостях о международных отношениях и политизированностью общества, а именно делается вывод о том, что онлайн инфотеймент является ответом медиакомпаний на низкий интерес общества к политическим новостям.

Ключевые слова: онлайн инфотеймент, политизированность, Интернет, международные отношения, новости, журналистика.

* * *

УДК 323.39

Морарь М. В.,
доктор політичних наук, професор кафедри
суспільно-гуманітарних наук, Таврійський
державний агротехнологічний університет
(Україна, Мелітополь), morar.nikolay@mail.ru

ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК ЄВРОПЕЙСЬКА ЦІННІСТЬ ТА ПРИНЦИП ПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПАРТІЙНИХ ЛІДЕРІВ

Актуалізується та обґрунтовується теза про те, що політичний плюралізм, як співіснування й конкуренція ідей, концепцій, теорій і систем, що дають різні відповіді на політичні питання, породжує важливі практичні проблеми: необхідність підтримки й зміцнення єдності суспільства, члени якого дотримуються різних світоглядів; забезпечення консенсусу щодо основних норм і цінностей, необхідних для його функціонування й розвитку; утвердження толерантності у відносинах між прибічниками різних світоглядів, розвиток діалогу між ними; запобігання гострих конфліктів на політичному підрунті.

Зазначені проблеми актуальні для українського суспільства, в якому представлений широкий спектр політично-ідеологічних орієнтацій. Крім того, в сучасній Україні гостро стоїть проблема подолання політичного протистояння. Це зумовлює необхідність розвитку толерантності і діалогу. Велика роль у розв'язанні цих проблем належить партійним лідерам.

В цьому контексті підкреслюється, що партійні лідери, як важливі суб'єкти у системі політичної діяльності виконують такі функції: артикуляція й агрегування інтересів певних соціальних груп; боротьба за здобуття політичної влади; використання політичної влади з метою здійснення суспільно значущих завдань; контроль за діяльністю державних органів або формування та здійснення прийнятого політичного курсу; політичне виховання й ідеологічна соціалізація виборців тощо.

Важливою передумовою і водночас засобом їх досягнення в умовах конфліктного протистояння виступає політична толерантність.

Політична толерантність розглядається як різновид взаємодії та взаємовідносин між різними соціальними групами, політичними партіями, лідерами, за якого сторони виявляють сприйняття і терпіння щодо різниці у поглядах, уявленнях, позиціях та діях.

У статті аналізується політичну толерантність як невід'ємним компонентом та принципом діяльності партійних лідерів. Наголошується на тому, що у суспільствах із розмаїтістю культур і мов, численними каналами й інститутами вираження соціальних, національних, релігійних та інших інтересів, як правило, більше передумов для реалізації принципу толерантності у відносинах всередині багатопартійної системи. Водночас, на нашу думку, принцип толерантності на практиці поки що не є характерним для процесів партіотворення у нашій країні. Реальний формат взаємодії вітчизняних партійних сил подекуди на жаль виключає наявність будь-яких принципів, а тактика політичної боротьби та політичного протистояння відзначається відсутністю принципових засад толерантності.

Робиться висновок, що партіям та їхнім лідерам необхідно опанувати науку й мистецтво політичного діалогу, взяти на озброєння певний набір правил політичної поведінки. Серед них, зокрема визначення правомірності протилежної позиції, відмова від претензії на монополне володіння істиною в останній інстанції тощо.

Розвиток політичного життя суспільства веде до розуміння й визнання того, що репрезентувати загальне, бути носіями суспільної сутності, мають всі люди, а не якась окрема частина суспільства. Політична діяльність має спиратися на визнання того, що будь-яка суспільна проблема може бути розв'язана тільки на ґрунті загальної згоди.

Ключові слова: політична толерантність, партійний лідер, партія, політична діяльність, політичний процес, політичний плюралізм, принципи, політична стабільність, суспільний інтереси.

На нинішньому етапі розвитку українського суспільства на весь зріст постало завдання подальшого зміцнення незалежної держави, збереження стабільності і міжнародної угоди, протистояння спробам розколоти країну за ідеологічними і національними ознаками.

У вирішення цих питань партійним лідерам належить визначальна роль.

Партійні лідери, як важливі суб'єкти у системі політичної діяльності виконують такі функції: артикуляція й агрегування інтересів певних соціальних груп; боротьба за здобуття політичної влади; використання політичної влади з метою здійснення суспільно значущих завдань; контроль за діяльністю державних органів або формування та здійснення прийнятого політичного курсу; політичне виховання й ідеологічна соціалізація виборців тощо [5, с. 174].

Реалізація цих інтересів партійних сил є практично неможливою без укладання політичних домовленостей між ними, взаємної підтримки. В цьому контексті слід звернути увагу на те, що одним із головних завдань взаємодії та співробітництва партійних лідерів полягає у досягненні оптимального співвідношення інтересів різних політичних сил між собою, а також із об'єктивними потребами та інтересами суспільства в цілому.

Процес взаємодії партій та їхніх лідерів відбувається на постійній основі. Він є важливим для української політичної системи та суспільства в цілому. Тому потребують докладного дослідження глибинні механізми цього процесу в контексті формування партійних домовленостей, ситуативних та стратегічних союзів, блоків і парламентських коаліцій. Ще більшої актуальності питання взаємодії партій набуває перед майбутніми виборами в Україні, де взаємозалежність тактики та принципів партійних лідерів вочевидь стане запорукою успіхів та активної участі їхніх політичних сил у діяльності органів влади.

Партійна проблематика, яка безпосередньо стосується і об'єкта дослідження, знайшла різноманітне висвітлення в роботах таких представників політичної науки – В. Бебика, Д. Видрина, В. Литвина, В. Мейтуса, В. Мальярчука, М. Примуша, Ю. Шведа та інші. У них партійний феномен досліджується в різних аспектах і функціях, але, як правило, насамперед у системі владних відносин. Проте, кожен із вітчизняних патологів при розгляді своєї дослідницької проблеми, більшою чи меншою мірою торкався і до питання політичної толерантності як принципа діяльності партійних лідерів.

Важливий науковий інтерес представляють праці В. Горбатенка, В. Кременя, М. Михальченка, А. Пахарєва, Ф. Рудича, де аналізуються проблеми сучасного суспільства, ролі політичних партій та їх лідерів в умовах політичної модернізації країни. У цілому, наголосимо, окреслена проблема має міждисциплінарний характер – наукові розвідки здійснюють як представники політичної науки, так і суміжних із нею дисциплін – історії, соціології, права, науки державного управління тощо.

Отже, окремі аспекти даної проблематики достатньо активно вивчаються вітчизняними науковцями. Що стосується проблеми політичної толерантності як принципа діяльності партійних лідерів, то означене питання взагалі ще не стало об'єктом спеціального наукового аналізу, хоча має надзвичайно важливе значення для практики сучасного державотворчого процесу.

Метою дослідження є розкриття змісту та визначення особливості політичної толерантності як принципа діяльності партійних лідерів.

Толерантність є нормою сучасного цивілізованого світу. Як така вона прокламована Декларацією принципів